

Aneks 10

Opšt vodič za I SKZ

VOVED

[to e I SKZ

Integrirano Spreuvawe i Kontrola na Zagaduvaweto (I SKZ) ili **I**ntegrated **P**ollution **P**revention and **C**ontrol (**IPPC**) e sistem na zaštita na `ivotnata sredina kako celina od mo`nite {tetni vlijanija na odredeni aktivnosti. Toa zna~i deka emisiite vo vazduh, voda (vkluvajki go ispuštaweto vo kanal), po~va, kako i ostanatite vlijanija vrz `ivotnata sredina, treba zaedno da se razgleduvaat i vo dozvolata da se postavat takvi uslovi so koi }e se obezbedi visoko nivo na zaštita na `ivotnata sredina kako celina. Ovie uslovi se postavuvaat vrz baza na primena na Najdobrite Dostapni Tehniki (NDT) ili **B**est **A**vailable **T**echniques (**BAT**), so koi se odr`uva ramnote`a meju tro{ocite i stepenot na zaštita na `ivotnata sredina.

Osnovna cel na I SKZ e zagaduvaweto na `ivotnata sredina da se spre~i, a onamu kade toa ne e mo`no da gi reducira emisiite vo vazduhot, vodata i po~vata, kako i ostanatite {tetni vlijanija vrz `ivotnata sredina i zdravjeto na ~ovekot na pri fatlivo nivo vo site fazi na dejnosta (od projektiraweto preku izgradbata, eksploatacijata, sé do odstranuvaweto na eventualnite {tetni vlijanija vo slu~aj na prestanok na aktivnosta).

Direktivata na Evropskata Unija za integrirano spreuvawe i kontrola na zagaduvaweto se odnesuva na slednive industriski granki:

- o Energetika
- o Metalurgija
- o Rudarstvo i nemetali
- o Hemiska industrija
- o Postapuvawe so otpad
- o Ko`a i krzno
- o Tekstil
- o Sviwarski i `ivinarski farmi
- o Klanici
- o Drvna masa i hartija
- o Boewe i lakirawe so primena na organski rastvoruva~i
- o Proizvodstvo na hrana
- o Proizvodstvo na elektrografit

Vo neкои od navedenite industriski granki I SKZ se primenuva samo na instalacii koi nadminuvaat opredelen kapacitet ili drug kriterium (npr. mo}nost na ~ekanite, volumen na kadite itn.)

Celta na ova upatstvo e da im pomogne na operatorite na instalacii te koi vo idnina }e rabotat pod re`imot na integrirano spreuvawe i kontrola na zagaduvaweto. Vidot na aktivnostite kako i kapacitetite koi potpa|aat pod re`imot na rabota spored I SKZ dadeni se vo Pri log 1 od "Uredbata za

opredeluvawe na instalaciite za koji se izdava Integrirana ekološka dozvola so vremenski raspored za podnesuvawe operativni planovi¹ (vo ponatamo{niot tekst "Uredbata", vidi Prilog1).

Kako da se koristi ova upatstvo

Vo ova upatstvo se dadeni objasnuvawa na osnovnite barawa na ISKZ, no konkretnite uslovi mo`at da se opredelat samo so direktna primena na Zakonot za `ivotna sredina.

Upatstvoto ima dve osnovni celi:

1. Da im pomogne na operatorite na instalaciite koji spored Uredbata }e treba da apliciraat za A Integrirana ekološka dozvola ili za dozvola za usoglasuvawe².
2. Da im bide od polza na organite koji kontroliraat.

Pravna ramka

Sobranieto na Republika Makedonija go donese Zakonot za `ivotna sredina, kako i nekolku posebni zakoni za mediumite na `ivotnata sredina (Zakon za vodite, zakon za vazduhot, zakon za zaštita na prirodna, zakon za upravuvawe so otpad).

Zakonot za `ivotna sredina go aproksimira takanare~enoto "Horizontalno zakonodavstvo za `ivotna sredina" na EU i gi prenesuva site odredbi na Direktivite 96/61/EZ (Integrirano spre~uvawe i kontrola na zagaduvaweto), 85/337/EEZ dopolneta so 97/11/EZ (Ocena na vlijaniet vrz `ivotnata sredina – EIA), 96/82/EZ (Spre~uvawe i kontrola na havarii so prisustvo na opasni supstancii – Seveso direktiva), 2001/42/EZ (Strateška ocena na `ivotnata sredina - SEA), 2003/4/EZ (pristap na javnosta do informaciiite za `ivotna sredina), kako i 2003/35/EZ koja gi dopolnuva direktivite 85/337/EZ i 96/61/EZ.

Glavata XII od Zakonot za `ivotna sredina potpolno ja prenesuva Direktivata na EU za ISKZ (96/61/EZ) pod naslov: "Integrirani ekološki dozvoli za rabotewe na instalaciite koji vlijaat vrz `ivotnata sredina". Spored zakonot, nitu edna instalacija opfatenata so navedenata uredba ne mo`e da po~ne so rabota, nitu da izvrši zna~itelna izmena, bez prethodno da dobie dozvola za toa od Ministerstvoto za `ivotna sredina i prostorno planirawe (^l. 93 st. 1 Z@S).

Poglavjeto XII za Integrirani ekološki dozvoli vo Zakonot za `ivotna sredina pravi sosema nova, kompaktna, ramka za spre~uvawe i kontrola na

¹ Uredbata soдр`i dve listi na aktivnosti koji potpa|aat pod re`imot na Integrirani ekološki dozvoli-A i B lista, a so toa i dva vida na dozvoli. A listata e prenesena od Prilog 1 od Direktivata za ISKZ i e pro`irena so aktivnostite: proizvodstvo na asfalt i upravuvawe so otpad vo rudnici i za nea e odgovorno M@SPP. B Listata opfa}a aktivnosti i kapaciteti pomali od A listata i za nea odgovorno e Ministerstvoto za Lokalna samouprava.

² Zakonot za `ivotna sredina predviduva dva vida na A Integrirani ekološki dozvoli za Instalaciite koji potpa|aat pod re`imot na rabota na ISKZ. Za instalaciite koji vedna} }e se usoglasat spored normite na Najdobri dostapni tehniki - A Integrirana ekološka dozvola, a za onie Instalacii koji }e izrabotat Operativen plan - Dozvola za usoglasuvawe.

zagaduvaweto. Operatorite se upatени na koristewe na najdobrite dostupni tehniki za da mo`at da se vklopate ne samo vo graničnite vrednosti na emisija, tuku i vo stepenot na iskoristuvaweto na surovinite, energijata, pomoćnite materijali, vo eliminiraweto, ili tamu kade toa ne e mo`no vo minimiziraweto na količestvata otpadi dr.

Za prv pat, deponiite za otpad se tretiraat kako instalacii i se kontroliranivnoto vlijanie vrz životnata sredina.

I. PREGLED NA PROCESOT NA INTEGRIRANA KONTROLA

Osnovnata cel na rešimot na ISKZ e da obezbedi povisok stepen na zaštita na životnata sredina vo celost, vo prv red preku sprečuvawe, a tamu kade toa ne e primenljivo, preku namaluvawe na emisiite do prifatlivi granici.

Zatoa, zakonot voveduva integriran pristap kon kontrolata na zagaduvaweto od industriski izvori, baziran na primenata na najdobrite dostupni tehniki

Postapka za izdavawe dozvola

Postapkata za aplicirawe za Integrirana ekološka dozvola e dadena vo "Pravilnikot za ureduvawe na postapkata za dobivawe Integrirana ekološka dozvola" (vo ponatamoćniot tekst "Pravilnik", vidi Prilog 2) i istata otpoćnuva so dostavuvawe barawe od operatorot.

Vednać po dobivaweto na baraweto, Ministerstvoto za životna sredina i prostorno planirawe (vo ponatamoćniot tekst "Ministerstvoto") zapoćnuva konsultacii so operatorot i so ućesnicite vo postapkata za soodvetnost na negovata sodrćina.

Baratelot postapuva po zabelećkite i dopolnetoto barawe go dostavuva do Ministerstvoto.

Ministerstvoto go objavuva baraweto vo najmalku dva Nacionalni dnevni vesnici i otpoćnuva konsultacii so drugite ućesnici vo postapkata (Ministerstvoto za zdravstvo i Ministerstvoto vo ćija nadlećnost e aktivnosta na instalacijata za koja se bara dozvolata) vo vrska so soodvetnosta za izdavawe integrirana dozvola i za uslovite na dozvolata.

Osobeno e vaćno ućestvoto na javnosta vo postapkata na izdavawe integrirana dozvola vo najranata moćna faza, za da mo`at zabelećkite i predlozite na vreme da bidat zemeni predvid.

Lokalnata samouprava ne e ućesnik vo postapkata za A integrirani dozvoli, no konsultacijata so nea e od osobena vaćnost.

Rabota

Otkako }e se izdade integriranata dozvola, operatorot e dolćen so sopstven monitoring da go potvrduva ispolnuvaweto na uslovite od dozvolata. Ministerstvoto }e sproveduva i sopstven monitoring i kontrola i }e gi primenuva sredstvata na prinuda za sproveduvawe na uslovite od dozvolata.

Ministerstvoto/organot na lokalnata samouprava e dol`na, povremeno ili koga okolnostite nalagaat, da gi revidira uslovite od dozvolata. Promenata na uslovite mo`e da se napravi po inicijativa na Ministerstvoto ili operatorot poradi na~inot na rabota, na instalacijata, zna~itelni promeni vo NDT i sl, no vo sekoj slu~aj e neophodna prethodna konsultacija meju operatorot i Ministerstvoto.

Prestanok so rabota na instalacijata

Operatorot ima obvrska po prestanokot na aktivnosta na instalacijata `ivotnata sredina na lokacijata na koja se odvivale aktivnostite da ja dovede na zadovolitelno nivo ili vo sostojba pred otpo~nuvawe na aktivnosta, ako toa e mo`no.

Dokolku operatorot saka trajno da prestane rabotata na instalacijata, treba da ja izvesti Ministerstvoto za svojata namera i da predlo`i plan za remedijacija na lokacijata na koja se naoja instalacijata (^l. 117 st. 1)

Planot treba da se bazira vrz prethodno izvr{ena ekolo{ka revizija i izve{tajot i zaklu~okot od nea.

Ministerstvoto go razgleduva i odobruva planot otkako }e utvrdi deka so negovoto sproveduvawe `ivotnata sredina na lokacijata }e se vrati vo zadovolitelna ili vo sostojba pred po~etokot na aktivnostite na instalacijata.

Predvideno e, po uspe{no izvr{enata remedijacija, na operatorot da mu bide vraten del od nadomestokot koj toj go pla}a za poseduvawe na integriranata dozvola. Vo najgolem broj slu~ai toj nadomestok nema da bide vo visina na tro{ocite na remedijacija. Insistiraweto na potpolno pokrivawe na tro{ocite, od druga strana, bi bilo nepotrebno udvojuvawe na anga`iranite finansiski sretstva i bi pretstavuvalo seriozna pre~ka vo razvojt na ekonomijata. Zatoa, zakonot predviduva kazneni merki za onie operatori koi nama kvalitetno ili voop{to da ja izvr{at remedijacijata, kako i obvrska na Ministerstvoto, samata da ja dovede `ivotnata sredina vo zadovolitelna sostojba.

Formular za baraweto za izdavawe integrirana ekolo{ka dozvola

Spored Pravilnikot, barawe za integrirana ekolo{ka dozvola se dostavuva vo elektronska forma i pe~atena forma, na formular podgotven za toa. Onie Prilogi kon baraweto koi ne mo`at da se digitaliziraat }e se dostavat samo vo tvrda kopija, vo broj na primeroci koj }e go opredeli Ministerstvoto. Vo ovoj moment e propi{an eden edinstven formular bez ogleđ na vidot na integriranata dozvola koja se bara. Spored toa, logi~no e da se o~ekuva deka site poliwa vo nea nema da bidat popolneti so sekoe barawe. Sodr`inata na baraweto e pretstavena vo Prilog 2.

II. AKTIVNOSTI POD ISKZ, INSTALACII, OPERATORI

Vo fokusot na ISKZ e kontrola na vlijanijata vrz `ivotnata sredina od instalacii vo koi se izveduva bilo koja od aktivnostite navedeni vo Prilog 1 od Uredbata.

Pored Zakonot za `ivotna sredina i vo donos na Integrirane ekolo{ki dozvoli, Instalacija e nepodvi`na tehni~ka edinica kade {to se vr{at edna ili pove}e propi{ani aktivnosti i aktivnosti koi se neposredno

povrzani so niv, a koi bi mo`ele da imaat efekt vrz emisiite i vrz zagaduvaweto.

Va`no e da se naglasi deka instalacijata ne ja opfa}a samo onaa tehni~ka edinica vo koja se izveduvaat aktivnostite od Prilog 1 i 2 od navedenata uredba, tuku i sekoja lokacija na koja se izveduvaat aktivnosti koi }to se neposredno povrzani so relevantnata od uredbata. Sekoja aktivnost vo sostav na instalacijata e predmet na integriranata dozvola.

Spored Zakonot za `ivotna sredina, Operator e sekoe fizi~ko ili pravno lice koe vr }i aktivnost preku instalacijata ili ja kontrolira, ili lice na koe mu se dovereni ovlastuvawa za donesuvawe ekonomski odluki vo odnos na tehni~koto rabotewe na instalacijata. Vo princip, eden operator dobiva edna dozvola za edna instalacija. Me }utoa, se slu~uva dva ili pove }e operatori da upravuvaat so razli~ni delovi na edna instalacija. Ova vo nikoj slu~aj ne vlijae vrz definiraweto na taa instalacija od strana na Ministerstvoto. Takvata opredelba e vo soglasnost so integriraniot pristap na ISKZ, bidejki pove }e insistira na NDT za celata instalacija otkolku na oddelni aktivnosti vo nea. Spored toa, vo slu~aj dva ili pove }e operatori da upravuvaat so razli~ni delovi na edna instalacija, sekoj operator treba da dobie posebna dozvola za delot koj go upravuva i e odgovoren za po~ituvaweto na uslovite od dozvolata. Me }utoa, operatorite treba da poka`at deka site aspekti na rabotata se soodvetno pokrieni i kontrolirani. Vo takvi slu~ai ne smee da ima dilema okolu toa koj operator e odgovoren za koj del od instalacijata.

III. VREMENSKA RAMKA ZA PODNESUVAWE BARAWE ZA INTEGRIRANA DOZVOLA

1. NOVI INSTALACII

Nova Instalacija e instalacija koja }e zapo~ne so rabota po 01.07.2005. Zakonot za `ivotna sredina predviduva deka instalaciiite koi }e zapo~nat so rabota me }u 01.07.2005 i 01.07.2008 da imaat pravo na izbor dali }e apliciraat direktno za Integriran ekolo }ka dozvola ili pak za Dozvola za usoglasuvawe so izrabotka na Operativen plan. Po 01.07.2008 site novi instalacii }e oraat da apliciraat za Integrirana ekolo }ka dozvola.

Vo normalni uslovi, operatorot treba da podnese barawe za integrirana ekolo }ka dozvola po zavr }uvaweto na celata proektna dokumentacija, no pred da otpo~ne so izgradbata (konstrukcijata) na instalacijata.

Zakonot ne go spre~uva operatorot da otpo~ne so izgradba pred da dobie integrirana dozvola ili pred voop }to da podnese barawe za integrirana ekolo }ka dozvola. Me }utoa, Ministerstvoto za `ivotna sredina ne e obvrzано da gi pri fati tehnikite i tehnologijata predvideni so proektot. Vo takov slu~aj, tro }ocite za zamena na nesoodvetnite tehniki (na teret na operatorot) ne se vclu~uvaat vo analizata na tro }ok i dobivka pri opredeluvaweto na NDT. Tokmu poradi izbegnuvawe na nepotrebno tro }ewe na vreme i sredstva, vo interes na operatorot e da podnese barawe za integrirana dozvola vo najranata faza na proektiraweto. Sekoe investirawe ili grade`na rabota pred da se dobie dozvola za toa e na rizik na operatorot i vo nikoj slu~aj ne vlijae vrz pravoto na odlu~uvawe na nadle`niot organ.

2. POSTOE-KA INSTALACII

Postoe-ka instalacija podrazbira instalacija započnala so rabota pred 01.07.2005 ili instalacija koja je aplicira za Dozvola za usoglasuvawe do 01.07.2008.

Operatorot na postoe-ka instalacija e dol`en da dostavi barawe do Ministerstvoto za dobivawe dozvola za usoglasuvawe..

Celta na usoglasuvaweto so najdobrite dostapni tehniki preku operativen plan e povisoko nivo na zaštita na životnata sredina vo celost, no vo tolkav vremenski period, vo koj potrebните investicii je predstavuvaat srazmerno malo finansisko opteretuvawe na industrijata. Bidejki, spored Spogodbata za asocijacija i stabilizacija so EU, rokot za usoglasuvawe (pred kone-nite pregovori) e 1 April 2014 godina, Ministerstvoto ne mo`e da odobri operativen plan so rok za implementacija po toj datum. Ottuka, vo nekoj slu-ai, usoglasuvaweto mo`e da pretstavuva seriozen finansiski pritisok.

Vo isklučitelni slu-ai, koga Ministerstvoto je utvrdi deka neophodnite merki ne mo`at da se sprovedat do April 2014 godina, Ministerstvoto za životna sredina i prostorno planirawe, po konsultaciji so Vladata i Evropskata komisija, mo`e da odobri plan -ie sproveduvawe mo`e da prodol`i po April 2014 godina, no ne poveje od 5 godini.

2.1. Raspored za podnesuvawe barawe za odobruvawe operativen plan

Ministerstvoto ne mo`e da ima kapaciteti da gi obrabotuva site barawa ednovremeno. Zatoa, so cel da se obezbedi minimum ramnomernost vo opteretuvaweto na Ministerstvoto, operatorite gi podnesuvaat barawata spored prethodno izgotveni i objaven raspored.

Pri izrabotkata na rasporedot za dostavuvawe barawe za dozvola za usoglasuvawe so operativen plan, Ministerstvoto gi ima slednite kriteriumi:

Ekonomskata sostojba na sektorot

Zagaduvaweto na životnata sredina od sektorot

Potrebните investicii za usoglasuvawe na soodvetniot sektor.

(Investiciite ne podrazbiraat samo vlo`uvawe vo oprema za tretman na otpadni vodi, otpaden gas ili cvrst otpad, tuku, ako e potrebno i promena na vidot i tretmanot na surovinite, rekonstrukcija ili zamena na sistemite za transport, skladirawe, monitoring, sé do promena na del od procesnata oprema ili tehnolo{kata postapka}).

Vremeto neophodno za sproveduvawe na neophodnite promeni.

Rasporedot za prijavuvawe po sektori e naveden vo Uredbata, (vidi Prilog 1).

2.2. Sodr`ina na baraweto integrirana dozvola za usoglasuvawe

Baraweto e identifiko so ona za integrirana ekološka dozvola, no vo dodatok so i predlog operativen plan vo koj se navedeni merките za podobruvawe (menuvawe) na tehnološkiot proces, odr`uvaweto, efikasnoto koristewe na surovinite i energijata, namaluvawe na emisiite i sozdavaweto otpad po edinica proizvod i sl. Predlog planot treba da bide podelen na godišni periodi so toa indikacija na predvideniот rast na proizvodstvoto, namaluvaweto (zголемуvaweto) na vkupnata emisija.

Vo posebni Prilogi kon baraweto za integrirana dozvola za usoglasuvawe treba da se priloge:

- o izveštaj za sostojbata na lokacijata;
- o ocenka na udelot na instalacijata vo zagaduvaweto na `ivotnata sredina i
- o ocenka na rizikot za `ivotnata sredina.

Dolgoročno opredelba e ovie dokumenti da gi podgotvuva operatorot, no zaradi pogolema objektivnost i nedovolni kapaciteti na operatorite, predvideno e taa aktivnost da se izvede pod nadzor i so instrukcii od Ministerstvoto.

2.3. Pregovori meju Ministerstvoto i Operatorot

Veќе so predavaweto na baraweto, operatorot i Ministerstvoto vospostavuva kontakt vo vrška so celosnosta na podatocite, soodvetnosta na merките, finansiskite pokazateli i sl. Formalnite pregovori se odr`uvaat na zakoniti sredbi na ovlasteni pretstavnici na Ministerstvoto.

Predmet na pregovorit se:

- o Uslovite na dozvolata vo odelni periodi
- o Periodot na usoglasuvawe
- o Soodvetnosta na predloženite merki
(oprema, tehnologija, monitoring, sistem za upravuvawe so `ivotnata sredina i sl.)

Normalno e pregovorite da završat po odr`uvawe na dva sostanoci, a periodot meju sostanocite }e zavisi od obemot na rabotata koja vo mejuvreme treba da ja završi operatorot (ako e sugerirano vkluvawe nova oprema treba da izvrši izbor, da napravi ekonomska procena i sl.). Samo poradi toa e predvideno deka pregovorite treba da završat za najmnogu edna godina.

2.4. Kontrola na ispolnuvaweto na uslovite od dozvolata za usoglasuvawe

Vo Poglavlje XII za "Integrirani ekološki dozvoli" od Zakonot za `ivotna sredina ušte vor prviот ~len se veli "*Aktivnostite na novite instalacii ili zna~itelните promeni na postoe-kite, koi gi opredeluva Vladata na Republika Makedonija, mo`at da se vršat samo po prethodno dobiena integrirana ekološka dozvola*".

Integriranata ekološka dozvola ne e samo едно par~e hartija tuku naprotiv prestavuva dokument od naj-esto nekojku desetina stranici kade se propišani uslovite na rabota koi Operatorot treba da gi ispolni.

Samata kontrola se vr{i na nekolku na~ini. Novost e obvrskata za *sopstven monitoring* koj treba da go vr{i sekoja instalacija koja potpa|a pod re`imot na rabota na ISKZ i za istiot da dostavuva izve{tai vo forma propi{ana od strana na regulatorot. Samata dozvola }e specifiira vo odnos na koi mediumi i na koi supstancii se vr{i monitoringot od strana na operatorot. Tokmu zatoa od golema znaewe za Operatorite e da zapo~nat so planirawe na ovie aktivnosti navreme.

Rezultatite od sopstveniот monitoring vo specifikiranata forma za izvestuvawe se ispra|aat do regulatorot koj ponatamugi procesira istite.

Dr`avniот inspektorat za `ivotna sredina ima pravo da izvr{i monitoring po sopstven naod vo bilo koe vreme no najmal ku edna{ vo tekovnata godina.

3. ZNA^ITELNA IZMENA NA POSTOE~KI I INSTALACII

Mo{ne znaajno e da se napomene deka dokolku Operatorite na postoe~kite instalacii koi }e dobijat "Dozvola za usoglasuvawe" imaat vo plan tn. "Zna~itelna izmena" na instalaciiite moraат da vodат сметка tehnikite koi }e gi implementiraат da bidат vo soglasnost so standardite koi gi propi{uvaат "Najdobrite dostapni tehniki". Vo sprotivno Regulatorot nema da dade soglasnost za zna~itelna izmena na instalaciiite. Zatoa, va`no e operatorite koi imaат vo plan vakvi aktivnosti da go konsultiraат regulatorot navreme ili pak da gi proverат normite za najdobri dostapni tehniki za soodvetnata tehniki vo Biroto za ISKZ na EU na Internet stranicata: <http://www.eippcb.jrc.es>.

Poimot . "Zna~itelna izmena" ne e definiran vo zakonot, pa zatoa sekoja namera za izmena (osven onie navistina minorni) treba da se prijavi, a regulatorot }e ja oceni zna~itelnosta na izmenata.

4. PRAKTI~NI SOVETI ZA OPERATORITE NA INSTALACIITE

1. Prou~ete go Zakonot za `ivotna sredina, osobeno: Poglavje XII za "Integrirani ekolo{ki dozvoli za rabotewe na instalacii te koi {to vlijaat vrz `ivotnata sredina", Poglavje XIII za "Generalna ekolo{ka revizija" i Poglavje XIV za "Dozvoli za usoglasuvawe so operativni planovi".
2. Pobarajte ja "Uredbata za opredeluvawe na instalacii te za koi se izdava integrirana ekolo{ka dozvola so vremenski raspored za podnesuvawe na operativni planovi" i pronajdete vo koj period va{ata instalacija treba da aplicira za Integrirana ekolo{ka dozvola/Dozvola za usoglasuvawe.
3. Pobarajte go "Pravilnikot za ureduvawe na postapkata za dobivawe Integrirana ekolo{ka dozvola" i prou~ete ja postapkata za aplicirawe i dobivawe integrirana ekolo{ka dozvola/dozvola za usoglasuvawe.
4. Pobarajte gi Bele{kite za Najdobri dostapni tehniki (Best Available Techniques References-BREF's) za aktivnosta koja ve zasega i sporedete ja so tehnikata koja vie ja praktikuvate. Ovie Bele{kise osnovata pri izrabotkata na Operativniot Plan koj e del od Aplikacijata za Integrirana ekolo{ka dozvola i istite ke ginajdete na internet stranicata na Evropskoto biro za ISKZ: <http://www.eippcb.jrc.es>.
5. Dokolku nemate "Sistem za upravuvawe so `ivotna sredina" oformete go {to e mo`no poskoro i vku~ete vo nego kadri koi imaat odli~ni tehni~ko poznavawe vo odnos na aktivnosta koja ja vr{ite no isto taka i odli~no poznavawe od oblasta na `ivotnata sredina. Sistemot za upravuvawe so `ivotnata sredina (Environmental Management System/EMS) ne mora da bide serti{iciran napr. spored ISO 14001, tuku mo`e da pretstavuva sistem po tn. sopstveni proceduri.
6. Procenete ja relano sostojbata na va{ata instalacija. Mo`e da se slu~i va{ata instalacija da gi zadovoluva standardite za NDT ili pak da e potrebna mala dopolnitelna investicija, vo toj slu~aj mo`ete da aplicirate vedna{ za Integrirana ekolo{ka dozvola i namesto izraboten Operativen plan, Aplikacijata treba da e pridru`ena so tn. "Programa za unapreduvawe".
7. Napravete Ekolo{ka revizija na lokalitetot na koja vlijae va{ata instalacija. Realnata procenka na sostojbata za `ivotna sredina e najmnogu od va{a korist. Dokolku se prika`e nerealna odli~na sostojba na lokalitetot na koj vlijae instalacijata, mo`e da dovede do toa regulatorot da bara remedijacija dokolku istata ne e zadovolitelna i je vibi dat potrebni golemi sredstva za nadomest na {tetata. Od druga strana dokolku

Operatorot prika`e nerealna lo{a sostojba na lokalitetot toga{ Regulatorot povtorno }e bara Operativniot plan da vku~i merki za remedijacija na lokalitetot.

8. Zapo~nete vedna{ so izработка na "Operativniot plan" koj e sostaven del od Aplikacijata za Dozvola za usoglasuvawe za postoe~kite instalacii i relano procenete go vremeto koe vi e potrebno da go implementirate isti ot. Predolgo proceneto potrebno vreme za implementacija mo`e da vi sozdade problemi vo idnina zatoa {to NDT permanentno se nadgraduvaat.
9. Bidejte transparentni pri postapkata za aplicirawe za integrirana ekolo{ka dozvola/dozvola za usoglasuvawe. Pretstavete go va{iot Operativen plan i predlo`enite merki na lokalno naselenie i na javnosta vo celost. Bidejki se raboti za merki za za{tita na `ivotnata sredina a so toa i na zdravjeto na lu}eto, priemot od strana na naselenieto sigurno }e bide pozitiven.
10. Podgotvete se za sopstven monitoring. Vie kako operator najdobro poznavate vo koi mediumi na `ivotnata sredina ispu{tate emisii i kakov vid na supstancii emitirate. Konsultirajte go Regulatorot i dr`avniot inspektorat za `ivotna sredina za instrumentite i za metodite na merewe. Ministerstvoto za `ivotna sredina i prostorno planirawe ja promovira novata politika na sorabotka i dijalog so industrijata se edna edinstvena cel za{tita na `ivotnata sredina vo celost.

Prilog 1

Uredbata za opredeluvawe na instalaciite za koi se izdava
Integrirana ekološka dozvola so vremenski raspored za podnesuvawe
operativni planovi

Prilog 2

Pravilnikot za ureduvawe na postapkata za dobivawe Integrirana ekološka dozvola“ (vo ponatamošniot tekst

- Sodr`ina na Aplikacijata za integrirana ekološka dozvola;
- Sodr`ina na Integrirana ekološka dozvola